

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

8 maart 2018

VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET

**tot wijziging van artikel 34 van de bijzondere
wet van 12 januari 1989 met betrekking tot
de Brusselse instellingen, teneinde in de
regering pariteit tussen vrouwen en mannen
in te stellen**

(ingediend door
mevrouw Laurette Onkelinx c.s.)

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

8 mars 2018

PROPOSITION DE LOI SPÉCIALE

**modifiant l'article 34 de la loi spéciale du
12 janvier 1989 relative aux Institutions
bruxelloises en vue d'instaurer la parité entre
les femmes et les hommes au sein
du gouvernement**

(déposée par
Mme Laurette Onkelinx et consorts)

SAMENVATTING

*Dit voorstel van bijzondere wet strekt ertoe in de
regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
pariteit tussen vrouwen en mannen te waarborgen.*

RÉSUMÉ

*La présente proposition de loi spéciale vise à
garantir une parité entre les hommes et les fem-
mes au sein du gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale.*

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ten behoeve van de gendergelijkheid werden al talrijke regelingen aangenomen.

Na de denkoefening die bij de PS werd aangevat in het raam van de *Chantier des idées*, wil de PS-fractie nu een stap verder gaan.

Er bestaan immers nog steeds flagrante genderongelijkheden, vooral op de werkvloer, maar ook in het politieke bedrijf, waar meer bepaald binnen de regeringen prioritair moet worden gezorgd voor de aanwezigheid van vrouwen.

Velen vragen zich af of een wijziging van de wetgeving daartoe de geschikte manier is.

Sensibilisering is in het verleden van wezenlijk belang geweest en dat zal ook zo blijven, maar dat pad heeft helaas niet tot het gewenste effect geleid. Die vaststelling heeft de Belgische wetgever er in het verleden meermaals toe gebracht initiatieven te nemen.

Naar het voorbeeld van de ter zake door de federale wetgever aangenomen wetgeving heeft het Waals Parlement bijvoorbeeld op 21 februari 2013 het decreet aangenomen tot waarborging van een gelijke en afwisselende vertegenwoordiging van mannen en vrouwen op de kandidatenlijsten voor de gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen in het Waalse Gewest.

Ofschoon dergelijke, tot meer pariteit strekkende regelingen van essentieel belang zijn in de parlementaire assemblees die ons land telt, is het ook noodzakelijk dergelijke maatregelen te nemen wat de uitvoerende macht betreft, niet alleen op federaal niveau maar ook op deelstaatsniveau.

Aldus hebben de auteurs van dit voorstel van bijzondere wet ook een parlementair initiatief genomen om de Grondwet te wijzigen, teneinde in de federale regering pariteit tussen vrouwen en mannen te waarborgen.

Op deelstaatsniveau hebben diezelfde auteurs tevens een voorstel van bijzondere wet ingediend om een dergelijke wijziging te bewerkstelligen die pariteit tussen vrouwen en mannen in de gewest- en gemeenschapsregeringen waarborgt.

Dit voorstel van bijzondere wet strekt tot aanvulling van die regeling, wat de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

De nombreux dispositifs en faveur de l'égalité entre les femmes et les hommes ont déjà été adoptés.

Dans le prolongement de la réflexion entamée dans le cadre de son "Chantier des idées", le Groupe PS souhaite aller plus loin.

En effet, encore aujourd'hui subsistent des inégalités flagrantes, singulièrement dans le monde du travail, mais aussi dans la sphère politique où la présence de femmes, au sein des exécutifs notamment, doit être une priorité.

Beaucoup s'interrogeront quant à savoir si une modification de la législation est la bonne voie à suivre.

Force est de constater que si la voie de la sensibilisation a été et reste essentielle, celle-ci n'a hélas pas produit tous les effets escomptés. C'est face à ce constat que le législateur a déjà pris plusieurs initiatives au sein de notre pays par le passé.

À l'instar des législations adoptées en la matière par le législateur fédéral, le Parlement de Wallonie a, par exemple, adopté le 20 février 2013 une proposition de décret assurant une présence égale et alternée entre les femmes et les hommes sur les listes de candidatures aux élections communales et provinciales organisées en Région wallonne.

Si de tels mécanismes visant à tendre vers plus de parité sont essentiels au niveau des assemblées parlementaires qui composent notre pays, il est nécessaire également de prendre de telles mesures au niveau des exécutifs non seulement fédéral, mais aussi des entités fédérées.

C'est ainsi que nous avons également pris une initiative parlementaire afin de modifier la Constitution en vue de garantir une parité entre les femmes et les hommes au sein du gouvernement fédéral.

Au niveau des entités fédérées, nous avons déjà pris l'initiative de déposer une proposition de loi spéciale afin qu'une telle modification visant à tendre vers la parité entre les femmes et les hommes au sein des exécutifs régionaux et communautaires soit effective.

La présente proposition de loi spéciale complète ce dispositif en ce qui concerne le gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Dat is het doel van deze tekst.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

Dit artikel strekt ertoe:

1° pariteit in te stellen tussen vrouwen en mannen bij de samenstelling van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met name twee vrouwen en twee mannen;

2° pariteit tussen vrouwen en mannen te behouden wanneer het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij ordonnantie beslist het maximum aantal leden van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te wijzigen.

Art. 3

Dit artikel strekt ertoe een aanpassing door te voeren teneinde pariteit in te stellen op de lijst die is ondertekend door de absolute meerderheid van de parlementsleden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met het oog op de voordracht van de kandidaten voor de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Art. 4

Dit artikel strekt ertoe pariteit tussen vrouwen en mannen in te stellen wat de staatssecretarissen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft.

C'est l'objectif poursuivi par le présent texte.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

L'article 2 proposé vise:

1° à instaurer la parité entre les femmes et les hommes dans la composition du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, c'est-à-dire deux femmes et deux hommes.

2° à préserver la parité entre les femmes et les hommes si le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale décide de modifier par ordonnance le nombre maximum de membres du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 3

Il s'agit d'une adaptation qui vise à prévoir la parité sur la liste signée par la majorité absolue des membres du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale en vue de l'élection des candidats au gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 4

Cet article insère la parité des sexes pour les Secrétaires d'État de la Région de Bruxelles-Capitale.

Laurette ONKELINX (PS)
André FRÉDÉRIC (PS)
Fabienne WINCKEL (PS)
Karine LALIEUX (PS)

VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET

Artikel 1

Deze bijzondere wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 34, § 1, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 6 januari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt aangevuld met de volgende zin: “Naast de voorzitter bestaat de regering uit twee leden van het mannelijke geslacht en twee leden van het vrouwelijke geslacht.”;

2° het derde lid wordt aangevuld met de volgende zin: “Naast de voorzitter bestaat de regering uit evenveel leden van het mannelijke geslacht als leden van het vrouwelijke geslacht.”.

Art. 3

In artikel 35, § 1, van dezelfde bijzondere wet, het laatst gewijzigd bij de bijzondere wet van 27 maart 2006, wordt de zin “De lijst bedoeld in het eerste lid en het tweede lid is samengesteld uit personen van verschillend geslacht” vervangen door wat volgt: “Het verschil tussen het aantal op de in het eerste en het tweede lid bedoelde lijst vermelde personen van het mannelijke geslacht en personen van het vrouwelijke geslacht mag niet groter zijn dan één.”.

Art. 4

In artikel 41 van dezelfde bijzondere wet, het laatst gewijzigd bij de bijzondere wet van 6 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 wordt de zin “Wanneer de regering geen personen van verschillend geslacht telt die tot dezelfde taalgroep behoren, draagt zij minstens één kandidaat van het andere geslacht voor die tot die taalgroep behoort.” opgeheven;

2° in § 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een als volgt luidend lid ingevoegd: “Het verschil tussen het aantal Gewestelijke staatssecretarissen van het

PROPOSITION DE LOI SPÉCIALE

Article 1er

La présente loi spéciale règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 34, § 1er, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises modifié par la loi spéciale du 6 janvier 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante: “Outre le président, le gouvernement compte deux membres de sexe masculin et deux membres de sexe féminin.”;

2° l'alinéa 3 est complété par la phrase suivante: “Outre le Président, le gouvernement compte autant de membres de sexe masculin que de membres de sexe féminin.”.

Art. 3

Dans l'article 35, § 1er, de la même loi spéciale, modifié en dernier lieu par la loi spéciale du 27 mars 2006, la phrase “La liste visée aux alinéas 1er et 2 compte des personnes de sexe différents” est remplacé par ce qui suit: “L'écart entre le nombre de personnes de sexe masculin et de personnes de sexe féminin de la liste visée aux alinéas 1er et 2 ne peut être supérieur à 1.”.

Art. 4

Dans l'article 41 de la même loi spéciale, modifié en dernier lieu par la loi spéciale du 6 janvier 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, la phrase “Lorsque le gouvernement ne compte pas de personnes de sexe différent appartenant à un même groupe linguistique, il présente un candidat au moins de l'autre sexe appartenant à ce groupe linguistique.” est abrogé;

2° dans le § 1er, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1er et 2: “L'écart entre le nombre de Secrétaires d'État régionaux de sexe masculin et de

mannelijke geslacht en Gewestelijke staatssecretarissen van het vrouwelijke geslacht mag niet groter zijn dan één.”;

3° in § 3 wordt het vierde lid opgeheven.

22 februari 2018

Secrétaires d’État régionaux de sexe féminin ne peut être supérieur à 1.”;

3° dans le § 3, l’alinéa 4 est abrogé.

22 février 2018

Laurette ONKELINX (PS)
André FRÉDÉRIC (PS)
Fabienne WINCKEL (PS)
Karine LALIEUX (PS)